

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NEZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Vasutügyek.

II.

A félegyháza-csongrádi vasút építése ügyében 2-ik kérdésünk az volt, vajjon az osztrák-magyar államvaspálya-társulat valójában oly annyira szívén hordja-e a csongrádi vasutügyet ha az egyuttal nem a földi-révig terjedő pálya lesz?

E kérdésre határozottan „nem“-mel felelünk.

Évek során át készítik az illetők a szentes-csongrád-félegyházi vaspályát, de még inkább dolgoztak Szentés vezérférfiai a szentes-kun-szentmártoni összeköttetés létesítésén és az osztrák-magyar államvaspálya-társaság csak ma tehette meg, a 12-ik órában ajánlatát!? Nagy vagyonu társulat ez, de meggyőződésünk szerint nem az ország és abban egyik avagy másik vidék avagy város érdeke lebeg e társulat vezérférfia szeme előtt, hanem mindig és mindent ha a társulat illetve a részvényesek érdeke az egyedüli irányadó!

A félegyháza-szentesi összeköttetés rendkívül előnyére volna a társulatnak, de csak is ez a pálya.

A félegyháza-csongrádi összeköttetés nem igérkezik jövedelmezőnek és ép ezért nem hiszszük, hogy a társulat közérdek avagy Csongrád előnyére kiépíteti e pályát még akkor sem, ha-hogy mitsem kockáztat! Mert tényleg a társulat csak is nyerhet ez építkezés által s nem veszíthet.

Szép eszű férfiak viszik ott a vezérszerepet, ki van ott minden eshetőség, minden lehetőség számítva, tudják azok Csongrád forgalmát

TÁRCZA.

FLÓRENCI ÉJ.

(Folytatás.)

Másnap elutaztunk, válaszolt Miksa, s a deli szobrot sohasem láttam többé. De majd négy évig szenvedett érte a szívem. Attól kezdve csodás szenvedély ébredt lelkemben a márványszobrok iránt s még ma reggel is éreztem elragadó hatalmukat. A Laurentiánából, a Mediciek könyvtárából jöttem, és hogy, hogy nem, a kápolnába jutottam, hol Itáliának ama dicső családja egész alvóhelyet készített magának drágakövekből, s hol esendesen alszik. Egy óráig maradtam ott, elmerülve egy márvány női szoborszemléletében, melynek hatalmas alakja Michel Angeló merész erejére vallott, s az egész alakot mégis bizonyos étheri édesség folyta körül, a mit pedig annál a művésznél éppen nem szoktunk keresni. Ebben a márványban volt zárva az álom egész birodalma összes szelid örömeivel; bizonyos kedves nyugalom lakott ezekben a szép tagokban, s úgy tetszett, mintha enyhítő holdfény rezgett volna az ereken keresztül.... ez Michel Angeló Buonarottti Éje. Oh, mily, örömmel aludnám én az örök álmot ennek az éjnek a karjiban!.....

Festett női képek, folytatá kis szünet után Miksa, sohasem érdekelték engem annyira, mint a szobrok. Csak egyszer lettem egy festménybe szerelmes. Ez egy csodaszép Madonna volt, melyet a rajnai Kölnben láttam. Igen buzgó

pontosabban és biztosabban, mint Csongrád vezérférfiai és ép ezokon nem építendik ki a csonka pályát. A társulat 100.000 frtot, ingyen területet kér, de még követel egy kis sallariumot is, nevezetesen kikötötte feltételül: hogy csak Csongrádig építettven a pálya, Csongrád város 10 éven át rongyos 2000 frtot fizessen a társulatnak.

Hiszen a 100.000 frt sok pénz, nagy értéket képvisel az ingyen terület is, ámde kétségtelenül a 2000 frt évi dotatio játsza itt a főszerepet, körülbelül 200.000 frt tőkének tisztességes kamatja 2000 frt, már pedig az ingyen területet tekintetbe véve, hozzá számolván a 100.000 frt készpénz a követelt 2000 frt évi járadéknak megfelelő 200.000 frtot, a társulat nem építi be ez összeget rövid és egyszerű síkságon átvezető pályába, és így kétségtelen haszonnal jár a társulatra az építés, és még sem fog építeni, nem pedig azért, hogy újabb, a városra terhebb, reá nézve előnyösebb alkut köthessen a közel avagy távol jövőben!

Hogy a társulat a félegyháza-csongrádi pályát nem veszi komolyan, mutatja szerződési pontozatainak állítólagos szigorúsága, de tényleges rugékonysága a határ idők dolgában.

Miért nincs a szerződési pontozatokban, hogy bizonyos kötbért fizet a társulat, ha-hogy a már engedélyezett pályát záros határidőben ki nem építi!? Van ugyan ott 3—12 és 15 hónapról, mint határidőkről szó, de arról hallgat az irat, mi történik, ha-hogy a határidők be nem tartatnak! — Perelhet a város!

Perelni könnyű dolog, de eredményel perelni ott, hol biztos adat nincs, hol csak bizonytalan hasznok elmaradásáról lehet szó, az oly

templomba járó lettem akkor, és lelkem egészen elmerült a kathólíka vallás mysticizmusába. Szerettem volna, mint egy spanyol lovag minden nap életre és halálra harcolni Máriának, az angyalok királynéjának, az ég és föld legszebb asszonyának szeplőtelen fogantatásáért! Rendkívül buzogtam akkor az egész szent család iránt, s különös örömmel vettem le kalapomat mindig, valahányszor szent József képe előtt elmentem. De ez nem sokáig tartott, s hamarosan elhagytam az Isten anyját, mikor egy régiségárban egy görög nymfhát láttam, mely márvány békóival sokáig tartott lebilincselve engemet.

— S ön mindig csak faragott, vagy festett nőket szeretett? szóla kacagva Maria.

—Nem, holt nőket is szerettem, válaszolt, Miksa, kinek arcára újból hideg komolyság vonult. Nem vette észre, hogy ezen szavainál Maria ijedten rázkódott össze; és nyugodtan folytató:

Igen, talán nagyon is különös, hogy egykor belészerettem egy leányba, ki már hét év óta halott volt. Mikor a kis Feryt megismerem, nekem rendkívül megtetszett! Három napig foglalkoztatta lelkemet ez a fiatal leány és a legnagyobb gyönyörűséget találtam mindenben, a mit tett és beszélt, és az ő hevitő, csodás alakjában, a nélkül azonban, hogy szívemben fölötte gyengéd vonzódást éreztem volna. Egy kissé meg voltam hatva ez után is egy pár hónapig, midőn hallom a hirt, hogy ideglázban hirtelen meghalt. — Teljesen elfelejtet-

per a városnak csakis vereséggel, veszteséggel végződhetik. De meg van ott száz utja, módja a társulatnak arra, hogy a szerződésbe nem tartása esetén kibuvót találjon.

Hogy okoskodásunk mennyire igaz, megmutatja a legközelebbi jövő.

Fejtegetésünkben 3-szor ama kérdést vetettük föl: vajjon a város nem fog-e a vasút építése előtt, avagy annak folyama alatt az újabb terhek önsulya alatt összeroskadni?

E kérdésre határozott feleletet adnunk lehetetlen, mert az erkölcsi testület, illetve az azt alkotó polgárok adózási képessége a bekövetkező viszonyok és körülményektől függ, már pedig csak az egek ura, a mindentudó tudja azt, milyek lesznek a közel jövőbeni gazdasági, kereskedelmi és ipari — viszonyok.

Mig jó termések, békés fejlődés az egyegek és azzal karöltve az erkölcsi testület gazdagságát, teherviselési képességét növelik, egy rossz termés, háboru, dögvész, rossz vám- és kereskedelmi szerződések nem csak oly zilált anyagi viszonyu várost, mint Csongrád juttathatnak a tönk szélére, de a legrendezettebb viszonyok között élő és szép vagyonnal bíró közületet is képesek megingatni.

Nem szabad szem elől tévesztenünk ama körülményt sem, hogy nem oly adás vételről, avagy másnemű befektetésről van a vasút építésnél szó, mely azonnal jövedelmez, tehát a felveendő kölcsön kamatait busásan, avagy némileg fedezni képes, hanem oly befektetésekről, melyek huzamos időn át senkinek sem hajtanak hasznót, azután meg hosszú időn át csak a társulatnak és csakis a sok előző tétel után a

tem, és meg vagyok győződve, hogy évekig egyetlen egyszer sem gondoltam rá. Hét teljes év mult el azóta, és én Potsdamba kerültem, hogy zavartalan egyedüliségemben élvezzem a szép nyarat. Egyetlen emberrel sem érintkeztem, csak a szobrokkal társalgottam, melyek a Sanssucci-kertben voltak. Ekkor történt egy napon, hogy bizonyos arcvonások s különösen kedves beszéd és mozdulat jutott eszembe, a nélkül azonban, hogy emlékezhettem volna, hogy kinek a vonásai voltak ezek. Nincs rosszabb, mint az ilyen bolyongás a régi emlékek között; s ezért milyen kellemesen lepett meg engem, a mint néhány nap mulva egyszer csak a kis Feryre emlékeztem, s eszembe jutott, hogy az ő kedves, elfeledett képe volt az, mely oly nyugtalanítva lebegett előttem. Igen, úgy örültem e fölfedezésnek, mint az, ki legjobb barátját váratlanul viszontláthatja; az elhalványult színek megelevenedtek, s végre a kedves kis alak mint egy élő állott ismét előttem, kacagva, duzzogva, tréfálva, és szebben, mint valaha.

Ettől kezdve sohasem akartam megválni többé a kedves képtől, mely betöltötte egész lelkemet; bárhol állottam és bárhova mentem, oldalamon volt, beszélt hozzám, nevetett rám, olyan ártatlanul! És engem napról-napra jobban és jobban megbűvölt ez a kép, melynek naponként több valóságot tulajdonítottam. Könnyű a lelkeket felidézni, de nehéz vissza küldeni őket a sötét semmiségbe. Oly esdve néznek reánk, hogy saját szívünk lép fel közbenjárójukul.... Nem tudtam többé tőle megválni, s szerelmes lettem a kis Ferybe, miután már hét év óta halva volt-

nem maradt haszonban (?) párticipál majdan a város!

De meg vegyük csak kissé fontolóra a dolgot, hiszen nem 100.000 frtot kellene Csongrádnak kölcsön kérni, hanem 130—140.000 frtot, mert hiszen a 100.000 frt névértékből levonatik néhány ezer frt jutalék és leszámítási költség címen, ott marad az intézetnél $\frac{1}{2}$ évi törlesztési összeg, de meg az építés is eltart 1 évig, tehát törleszteni kell, törleszteni jövedelem nélkül, miből? újabb kölcsönből, melyet azért kell eleve fölvenni, hogy biztossá tassel a város fizetési képessége.

Nincs tehát az eddigiek szerint semmi arány a Csongrád város részére nyújtott előny és általa viselendő terhek között, azért és annál inkább sem, mert ép Csongrád alatt terület a Tisza, mely az összeforgalom nagyrészt fogja jövőben is absorbeálni mint legolcsóbb közlekedési eszköz: mert Csongrád városának nincs semmi speciális áruja avagy gyártmánya, terménye, mely minden időszakban nagyobb és állandó jövedelmi forrásául szolgálna a vaspályának, a személy forgalom pedig oly csekély, hogy egy vaspálya fentartási költségeinek hányadát sem fedezné.

Egyelőre a csongrádi pályáról ennyit, jövőre elmondjuk nézeteinket a szentesi pályát illetőleg.

Közbiztonságunk.

Elvitázhatatlan igazság, hogy a társadalom egyik alapkövét a háboríthatatlan közbiztonság képezi. E nélkül nincs a szó nemes értelmében társadalom, a közbiztonság oly alapelve a társadalomnak, mely nélkül ennek létjoga kérdésessé válik, s csak akkor haladhat egy társadalom biztos léptekkel célja felé, ha az egyedek, mikből a társadalom alakul, nem tévesztik szem elől a közmorálnak azon legkezdetlegesebb törvényét, hogy „a magadét ne engedd, a másét ne bántsd.“

Környékünkön épen nem tapasztaljuk, hogy e magában véve ugyan egyszerű, de kihatásában magasztos morális elv respektáltatnék, mi aztán egyértelmű azzal, hogy közbiztonságunk rossz lábbon áll, még pedig annyira kockára van téve a lakosság ve-rejtékkel szerzett vagyona, hogy ha nem

Igy éltem hat hónapig Postdamban, teljesen elmerülve ebben a szerelemben. Még szorgosabban őrizkedtem most a külvilággal való érintkezéstől, mint előbb, s ha olykor az utcán valakivel érintkeztem, a legkellemetlenebb elfogultság vett rajtam erőt. Minden eseménytől irtóztam, mint az, ki talán a halottak éjjel kóborló lelkeivel találkozik; ezek is, mint mondják, ha élő emberrel találkoznak, ép úgy megijednek, mint az élő megijed, ha szellemre talál. Ép akkor jött egy utazó Potsdamon keresztül, ki elől nem térhettem ki, tudniillik — öcsém. Tekinteténél és elbeszélésénél a napi eseményekről, mintha mély álomból ébredtem volna fel, s összerázkódva éreztem rögtön, hogy mily borzalmas magánosságban éltem én oly sokáig. Nem egyszer értem én ilyen állapotban az évek változását s csodálva néztem most a fákat, melyek már régen elhullajtottak, s melyeket az érett ősz borított. Ekkor elhagytam Potsdamot s a kis Feryt s egy másik városban, hol nehéz dolgok vártak reám, az igen terhes viszonyok újból bele kényszerítettek a zord valóságba.

Istenem! folytatá tovább Miksa, mialatt fájdalmas mosoly vonult ajkaira, — Istenem! az élő nők, kiknek akkor elkerülhetetlenül közelőkbe kellett jutnom, mennyire meggyötörtek engemet duzzogásaikkal, féltékenykedéseikkel és folytonos fárasszaikkal! Mennyi bálát kellett nekem velök körüljelteni, mennyi fecsegésbe keveredni! Mily nyugtalan hiúság, mily öröm a hazugság fölött, mily csókoló hűtlenség, minő

tartózkodnánk bombasztikus címeiktől, cikünknek bátorságosan a „nagy mérvű lólopások vidékünkön“ címet adhattuk volna.

Beigazolt tényleg nehezedik vidékünkre azon, az emberi vagyon ellen üzött merénylet, mit lólopásnak nevezünk.

Alig jelenik meg vidékünkön lap, mely kevés kivétellel majdnem minden számában ne regisztrálna vakmerően végrehajtott lótolvajlást.

Vegyük csak községünk területeit, az utóbbi 5—6 év alatt mennyi ló került gaz kezekre? De nem községünk képezi egyedüli céltábláját e gazoknak, Vásárhely, Algyő, s a Tisza másik fele is bő aratást nyújtott már e lótolvaj bandának, s legújabbán már nem csak a szemre való lovakat válogatják, hanem még a szegény embereknek nem a legjobb kondícióban álló lovitól sem idegenkednek, mint erre legközelebb is elszomorító példát láttunk.

Ha tekintjük a vakmerőséget, mellyel e tolvajok működnek, tény, hogy gaz mesterségüket gyászos nevezetességre s tökélyre fejlesztették, mi azt igazolja, hogy nagy alkalmuk van a gyakorlatra, mely őket a tolvajlásban valódi mesterekké lépteti elő, így nem csálhat azon feltevés, miszerint minden lólopásnál ugyan azon kezek működnek.

E hallatlan vakmerőség jellemzésére pár esetet mondunk el olvasóinknak.

Pár év előtt éjnek idején tolvajok hatolnak be az algyői ispán ur istállójába, hol a kocsis éjjeli álmát aludta, a lovakat kivezetik, a zabos láda tartalmát kiürítik, a lovakat a kútnál, mint ez a hátrahagyott nyomok s jelekből kitünt, megitatják, s dacára, hogy a házban mindenki otthon van, elég bátrak e gazok a kocsiszinből két kocsit kihuzni, de miután a harmadik, vagyis legbelső leginkább inyökre volt, azt kihuzzák, az előbbi kettőt ismét visszataszítják, s a szín ajtaját mint volt, bereteszelik, a nagy kaput, miután azon kihajtottak, becsukják, s aztán mint kik jól végezték munkájukat, az éj sötétségének fedezete alatt elhajtának, s e vakmerő tolvajok kilétét ma is mély homály fedi, valamint a lovak hol-létéről sem tud senki semmit.

mérges virágok! Azok a nők el tudták venni a kedvet minden örömtől és szerelemtől és egy időre nőgyűlölővé lettem, ki az egész nemet kárhóztatta. Velem is majd úgy történt, mint a francia tisztel, ki az orosz háboruban a veresíni jégveremből csak nagy fáradsággal tudta magát kiszabadítani, de attól kezdve a legnagyobb ellenszenvvel viseltetett a fagyalt iránt. Igen, az emlékezés a szerelem Veresínájára, melyet akkor átéltem, elvette kedvetem egy időre még a leggyönyörűbb nőktől is, asszonyoktól, kik hasonlók az angyalokhoz, lányoktól, kik olyanok, mint a vanilai-szőrp.

Kérem, szóla Maria, ne gyalázza a nőket! Ez a férfiak elcsépezt beszédmódja mondja. Végre hogy a férfiak boldogok lehessenek, mégis csak is, a nőkre szorulnak.

Oh, sóhajtott Miksa, az nagyon igaz. De a nőknek, fájdalom, csak egyetlenegy módjuk van, mellyel bennünket boldogokká tehetnek, de harmincezer módjuk, hogy szerencsétlenekké lehessenek!

Kedves barátom, válaszolt Maria, mialatt könnyű mosolyát iparkodott elnyomni, én két megegyező lélek összhangjáról beszélek. Sohasem érezte ön ezt a boldogságot? Én látom, hogy szokatlan pirosság önti el arcát . . . szólnon . . . Miksa?

(Folyt. köv.)

De páratlan a maga nemében azon vakmerőség is, mellyel szinte pár év előtt a sövényházi tanító lovait ellopták.

Az istállóban elhelyezett állami ménék mellől kivezetik a tanító tulajdonát képező két lovat, épen készen voltak a befogással, midőn az állami méneket gondozó katona hazajő, ez az éj sötétében nem ismerhette fel, vajjon házbéliek avagy idegenek-e a kocsik körül foglalkozók, s kérdésére, hova ily sötét éjben a kocsival, azon választ nyeré, hogy a tanító beteg neje számára orvosért mennek, nem kételkedett a nyert válasz igazságában a katona, mert a tanítói lakás ablakán észrevett világosságból azt gyanítá, hogy miután ébren vannak, a lovak befogatása általuk rendeltetett el, mig azonban a katona az istállóhoz ért, s meggyőződhetett a valóról, addig a tolvajok lóval, kocsival együtt odább álltak.

Nem utolsó helyen áll továbbá a vakmerőségek krónikájában az sem, mi ez év augusztus havában egyik csongrádi lakossal történt, ki is Szegedre ment, a hant-házi major körül kieresztett, három lovat a mesgyéken legeltetve leheveredett, s a kötőfék végét kezére csavarva véletlenül elaludt, azonban szomorú meglepetésre ébredt fel, mert csak a kezeféjére tekert kötédarabon kívül mást nem látott körülötte. Lovainak hült helye volt, tisztába jött a helyzettel azonnal, mert az elmesztett kötőfék elég eklatánsan sejtette, hogy lopás áldozatává lett. Lovainak keresésére indult, keresés közben lőnyerítést hallott, sietett arra, honnét a nyerítés jő, meg is találta mindhárom lovat a petresi szakadás körül a rét egyik elhagyatott s bozontos részében, külön-külön fához pányvázva, lován nem a kötőfék, hanem hosszabb kötél volt rájuk alkalmazva, hogy mégis legelhessenek, arra számított a gaz tolvaj, hogy az éj beálltával az elhagyatott réttől tova szállítja zsákmányát, megjegyezzük, hogy a lovak bevezetése a rétbe, világos nappal történt.

A községünk területén történt lopások is mind a legvakmerőbb tolvajokra vallanak, a honnét pedig elriasztattak, ott az utjokban állók életét veszélyeztetik, lövöldöznek, s úgy látszik a legvégsőkre is készen vannak e garázda tolvajok.

Sajátságos, hogy eddigelé az ellopott lovak nyomára nem akadt a rendőrség, oly tolvaj szövetséggel állunk itt szemben, melynek szálai igen messzire nyulnak, hogy e bandának vidékünkön is vannak ügynökei, az minden kétséget kizár, s e vidék igen sok előnnyel birgattetteik érvényesítésére, miután nagyterjedelmű uradalmak közé van beékelve, s így a lakatlan szántó földek s rétek közt könnyebben elmenekülhet, mint a tanyákkal sűrűen megrakott községi földeken, mert amott nem igen találkoznak járó-kelekkkel, a kik tudakoznák jövetelük vagy menetelük célját.

Közbiztonságunk rossz, s mindaddig, míg el nem távolítjuk azokat, az okozatok megszünni nem fognak, ugyis mig meg nem fékezzük a tolvajokat, a tolvajlások napirenden maradnak.

Ugy tapasztaljuk, hogy eddig alig történt valami komolyabb kezdeményezés a közbiztonság helyreállítására, pedig ez elodázhatatlan kötelesség.

A rendkívüli körülmények, rendkívüli intézkedéseket kívánnak. — Hányszor tartanak a községek hegyes vidéken vadászatot a vadakra, ha csak az igavonó jószágban tetemes károkat okoznak, nekünk sem volna szabad egykedvűen várni, mig jószágainktól megfosztanak, hanem a községek-

nek egyesült erővel kellene oda hatni, hogy e rég garázdálkodó lótolvajok nyomába jussunk, nem elég csak csodálkozunk a gyakori s utólérhetlen gazsággal megejtett lólopásokon, hanem egyesülten a felsőbb hatóság erélyes intézkedését kikérni, csak így volna elérhető, hogy vidékünk e gaz bandától megszabaduljon, mindenki: rendőr s nem rendőr, egyaránt tudja, hogy a lopott lovak legtöbbször Algyőn át Szeged és Szabadka felé vitetnek, de azért intézkedés a lopások meggátolására nem igen történik, senkinek sem jut eszébe rendkívüli expedienst találni vagy ajánlani arra nézve, hogy a tolvajok elfogassanak, pedig a rendkívüli körülmények rendkívüli intézkedést kívánnak.

Az új községi törvény.

(Folytatás.)

IV. Fejezet.

A községi képviselétről.

E fejezet, mely a községi képviselőtestület összeállításáról, a községi polgárok szavazó és cselekvő választóképességéről rendelkezik, a községi életben felette nagy fontossággal bír s a régi törvény hasonlirányú intézkedéseitől sok tekintetben lényegesen különbözik. Így például a régi törvény nem adott helyet a község képviselőtestületében a nőknek, a jogi személyeknek, a gyámság vagy gondnokság alatt állóknak és a községi képviselőtől nem kívánta azt a kvalifikációt, hogy honpolgár legyen, mindezt föltalálhatjuk az új törvény 32-ik §-ában.

De könnyebb megérthetőség végett lássuk magát a szakaszt.

„A község az önkormányzat jogát képviselőtestülete által gyakorolja.

A községi képviselők számát a népesség száma szabályozza, tudniillik minden 100 lélek után egy képviselő számítottatik.

A képviselők összes száma kis községekben 10-nél kevesebb 20-nál több, nagyközségekben 20-nál kevesebb, 40-nél több nem lehet.

A képviselőtestület fele részben a legtöbb egyenes államadót fizető községi lakos vagy nagykoru birtokosokból, illetőleg a község területén fekvő vagyonuk után legtöbb adót fizető nagykoru hajadon özvegy vagy törvényesen elvált nők s jogi személyek meghatalmazottjaiból, kiskorúak gyámjaiból és gondnokság alatt állók gondnokaiból, hason fele részben pedig a választó közönség választottaiból és azokon kívül még az állásuknál fogva szavazati joggal bíró előjárósági tagokból áll.

A községben fekvő vagyon után legtöbb adót fizető a képviselőtestület tagja csak az esetben lehet, ha honpolgár és a képviselőtestület minden esetben csak oly meghatalmazott által gyakoroltatott, a ki nagykoru honpolgár és a kire a 34. §-ban felsorolt kizárási esetek nem vonatkoznak.

Tehát mint látjuk a nők, jogi személyek, kiskorúak és gondnokság alatt levők, kik eddig kiváltak zárva, ezentúl a községi képviselőtestületi részesei, ámbár jogaikat nem személyesen, hanem meghatalmazott által gyakorolhatják.

33. §. A választás alá nem eső képviselők névjegyzéke minden évben kiigazítottatik; a kiigazítást az adókimutatás alapján kis- és nagy községekben a főszolgabíró eszközli. A főszolgabíró által sorrendben összeállított névjegyzék az előbb közhírré tett öt napon át a község-házánál közszemlére kiteendő s a névjegyzék elleni felebezés a kitételnek közhírré tételétől számított 15 nap alatt az alispánhoz, onnét újabb 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felebebezhető, melynek határozata ellen további felebebezésnek nincs helye, joga van azonban a belügyminiszternek az ilyen ügyeket, ha azokat a főispán felterjeszti, a netalán előfordult

lényeges hibák s törvény sértések miatt fölülbírálni.

A névjegyzék és sorrend megállapításánál csak a község területén és ahhoz közigazgatásilag csatolt pusztán birt fekvő vagyon, valamint az azokon élvezett jövedelem után fizetett egyenes állami adó vétetik számba; továbbá az állami, felekezeti, magán tanintézetek tanárai, néptanítók, a tudományos akadémiák tagjai, az akadémiai művészek, a folyóirat és lapszerkesztők, a lelkészek, az ipar- és kereskedelmi kamarák bel- és kültagjai, tudósok, ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, orvosok, mérnökök, gyógyszerészek, sebészek, bányászok, erdészek, gazdászok, gazdatisztek és állatorvosoknak államadója kétszeresen számítottatik. A férj vagy atya államadójába a nő, valamint a kiskorú gyermekek államadója is beszámítandó, ha a nőnek vagy kiskorú gyermekeknek vagyonát kezeli.

Oly egyének között, kik közül az egyik egyszeresen, a másik pedig kétszeresen számított államadó folytán juthatna a képviselőtestületbe, az utóbbi bir elsőszéggel; ha pedig ketten vagy többen hasonmennyiségű államadót fizetnek, ezek között a sorshuzás dönt.

A községben fekvő vagyon után legtöbb adót fizető, ha ott nem lakik, saját megbízottja által is gyakorolhatja; ugyancsak a ki több községben jön a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe, jogát — mindazokban vagy maga, vagy megbízottja által gyakorolhatja. Ugyanazon egy község képviselőtestületében egy személy csak egy képviselői meghatalmazást gyakorolhat.

A ki megbízott által gyakorolja jogát, tartozik a névjegyzék érvényre'emelkedése, illetve az erről szóló és azonnal eszközendő értesítés vétele után tizenöt nap alatt a főszolgabíróknak megjelölni; a most előadottak szerint illetékes helyen bejelentendő az is, ha a megbízott személyében változás történik.

Hogy mily óriási eltérés van a most ismertett szakasz és a régi törvénynek hasonlirányú 35. §-a között, azonnal szembeötlök, ha tudjuk, hogy a régi törvény a névjegyzék elleni felszólalásokat és felebebezéseket nem szabályozta, s hogy azok közé, kinek állami adója az értelmiség címén kétszeresen számítottatik nem vette föl az akadémiai művészeket, bírákat, kir. közjegyzőket, gazdászokat s állatorvosokat. A régítől eltérő és pedig nagyon lényeges új intézkedése ezen szakasznak még az is, hogy a községben nem lakó legtöbb adót fizető, képviselői jogát megbízott által is gyakorolhatja; csak illetékes helyen előzetesen bejelenteni tartozik.

Bár megadja a törvény a módot arra, hogy a község képviselőtestületében a vagyon és az értelmiség képviselve legyen; de még is tesz kivételt, a melyeket a 34. §. a következőkben sorol föl: a névjegyzékbe nem vehető föl, aki olyan büntetett vagy vétség miatt van jogerejüleg vád alá helyezve, a melyre a büntető törvénykönyv a hivatalvesztést vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését állapítja meg; továbbá a ki fegyházra, börtönre vagy három hónapot meghaladó fegyházra vagy államfegyházra avagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll; a ki nyereségből elkövetett büntetett, vagy vétség miatt jogerejüleg elítélve volt.

A 34. §. ezen része sokkal több megszorítást tartalmaz, mint a régi törvény megfelelő 36. §-ának a) pontja, a mely szerint csak azok nem voltak a névjegyzékbe fölvehetők, a kik valamely büntetés miatt elmarasztalva voltak, a marasztaló ítélet kihirdetésétől, a büntetés egész tartama alatt. A lényeges különbség abban van, hogy az új törvény szerint azok sem veendőek föl névjegyzékbe, a kik még jogerejüleg elítélve nincsenek, de vád alá vannak helyezve, s hogy a kizárás nem csak a büntetés

tartamára szól, hanem a büntetőtörvénykönyvnek megfelelőleg, mindaddig, míg jogérvényes ítélet által valaki politikai jogainak gyakorlásától felfüggesztve lett; végre a ki nyereségből elkövetett büntetett (csalás, lopás, zsarolás, rablás, sikkasztás stb) mindenkorra kizárva marad.

Helyi és vegyes hírek.

— **Hitelesítés.** A község tulajdonát képező tőfenék és kurcarétról készített mérnöki munka befejezett. Jelenben a hitelesítési munka folyik, melynek befejeztével valószínűleg a jövő szeptember 30-án kezdetüket veendő bérleti földek nyílt árverésen bére adatnak.

— **Rónay Lajos** Csongrádmegye főispánja — a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvény értelmében, a jövő hóban Szentesre, mint megye székhelyre fogja lakását áthelyezni.

— **Megyei bizottsági tagok** választása lesz e hó 26-án Szegváron. Kilépnek: Illés Lajos (meghalt), Hunyadi János, Pap Ödön, Pap Akos, Vidovich Bertalan, Török János. Fölhívjuk e körülményre az országgyűlési képviselő választók figyelmét azzal, hogy sorakozzanak oly egyének körül kik képesek a járás érdekeit megvédeni és képviselni.

— **Bál.** A kolera miatt elhalasztott jótékony bál e hó 20-án fog a Stern kávéház helyiségében megtartatni.

— **Hangverseny Csongrádon.** A szentesi dal- és zeneegylet érdekes sorozatu hangversenyt rendezett e hó 6-án. A jövedelem egy része a templom torony javára fordítottatik. A dal- és zeneegyleten kívül szivességből és a jótékony cél iránti tekintetből közreműködtek Sauer Iza és Szelboffer Emma urhölgyek, Tekulics István ur, Szalay Gyárfás és Pap Lajos urak remek fuvola játékkal gyönyörködtették a szép számú közönséget.

— **Szegváron** az aljegyzői állás rövid időn betöltetik, mint halljuk, Pity István ur is pályázik ez állásra, eddigelé is annyian pártolják a legutóbbi időben kitűnő sikerrel szigorolt, egyébként is előnyösen, általán ismert fiatal jegyzőt, hogy megválasztása bizonyosnak mondatik.

— **A Budapesten** alakult „országos erkölcsnemesítő egylet“ meleghangú felhívást intézett megyénk alispánjához, ki viszont a járási tisztviselők főnökeit hívta fel fiókegyletek megalapítása céljából. Szép cél az, mit kitűzött nevezett egylet az annyira elharapódzott erkölcsatlenséget, mint a társadalom legnagyobb betegségét akarja orvosolni, hisszük, hogy községünkben is lesznek szép számmal tagjai. Adja Isten, hogy úgy legyen!

— **Öngyilkosság.** A ritka becsületesség és pontosságról ösmert csanyi postakocsis a múlt héten azért, mert azt a leányt, kit nőül akart venni és kit szülői máshoz adtak, állásáról lemondott, a legutolsó postaküldemény átadása után agyon lötte magát. A jobb sorsra érdemes ember szerencsétlen esete azok körében, kik ismerték, nagy részvétet keltett.

— **Halálozás.** Vangel Ignác szegvári volt lakos elhunyt, temetése pénteken ment végbe nagyszámú közönség jelenlétében. A megboldogult ismert alak és eredeti ember volt.

— **Lopások.** Varga István tanyai lakostól a múlt hét folyamán 3 lovat elhajtottak; a tolvajok a vásárhelyi határban, mivel valószínűleg reájok virradt, a lovakat eleresztették, a károsult fél a vásárhelyi kapitányság útján vissza kapta lovait. — Sós Péter szegvári gátör kárára ismeretlen tettesek zárt helyről 14 drb, 42 frtot érő birkát eltolvajlottak. — Weisz Lőrinc Hevesi-féle tanyáján levő dohánypajtáját kiasták és ott 12 kötél dohányt összehajtottak, azonban el nem vihették, mert észrevették őket; a jómadaraknak sikerült elmenekülniök.

— **Gyula város** a regale megváltását a gr.

Wenkheim családtól elhatározván, az e célra szükségelt 280 ezer forint kölcsönt 50 évi 5.80 százalék törlesztés mellett a pesti első hazai takarékpénztártól veszi fel.

Irodalom.

A művelt magyar hölgyközönség számára ajánlatik: I. „Magyar Háziasszony“ háztartási gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdaszszonyok orsz. egyletének hivatalos közlönye. A Magyar hölgyek ezen szaklapja nagy elterjedésének örvend a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos háziasszony, és az öreg anyóka egyaránt élvezettel olvashatják. A csinos kiállítású lapnak előfizetési ára: Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához intézendők és a hó bármely napjától elfogadtatnak.

A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala mutatvány számokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, kik ez irást hozzá — legcélszerűbben levelező lappal — fordulnak. E szaklapnak egy magyar háznál sem szabadna hiányozni, mivel utmutatása szerint több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani. A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala Budapesten, nagy-korona-utca 20. sz.

I. „A Magyar gazdaszszony lapja.“ Háztartási, gazdasági és szépirodalmi lap megjelenik minden hó 1-én és 15-én. E szaklapnak, mely napról-napra nagyobb elterjedésnek örvend, a melyet a jó gazdaszszony, mint gondos utmutatót a gazdaság egy ágában sem nélkülözhet, egy házból sem volna szabad hiányoznia a anyival inkább, mert nagy gondal összeállított tartalmánál fogva, mint hasznos de egyuttal mulattató és szívnemesítő olvasmányt ajánljuk serdülő leányaink kezébe is. A lap rendkívüli olcsó árát százsorosan megtérítik az utmutatása nyomán a gazdaságban eszközölhető megtakarítások,

Előfizetési árak egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Mutatványokkal készséggel szolgál ingyen és bérmentve „a magyar gazdaszszonyok lapja“ kiadóhivatala Budapest, nagykorona-utca 20.

III. A magyar háziasszonyok naptára. 1887-re a legértelmesebb naptár. Ára füzve 1 frt, kemény kötésben 1 frt 50 kr, diszkötésben 2 frt; ajánlott küldéssel 20 krral több. Megrendelések legcélszerűbben postautalvánnyal a „Magyar

háziasszony“ kiadóhivatalához Budapesten, V. ker. nagy-korona-utca 20. sz., azonkívül kapható minden könyvkereskedésben.

„Olvasókör“ szépirodalmi regény folyóirat 4-ik füzet. „A gályarab menyasszonya“ című Brühl G. hirneves író történeti regényét hozza folytatólag. A füzetek minden hó 1-én és 15-én jelennek meg; — egy-egy füzet ára 25 kr. A folyóirat szerkesztője Fülöp György Budapesten (stáció utca 31.) kihez az előfizetési díjak is küldendők. Hat füzetre előfizethetni 1 frt 50 krral — 12 füzet ára 3 frt. Az előfizetők kitünő regényeket majdnem fél áron vehetnek. A kik ez érdekesítő regényt olvassák tudják mily olcsó és élvezetes művet szereznek.

— „Budapesti Ujság“ címmel e hó 1-je óta politikai napilap jelenik meg, mely olcsósága mellett tartalomdus, változatos és érdekes. Előfizetési ára évnegyedenként vidékre 2 frt 70 kr; egyes szám ára 2 kr. Szerkesztőség: Budapest VI. Andrásy-ut 12. — Szerkesztő Sz. Kovács Zoltán. E lapra alkalmilag visszatérünk.

Hasznos tudnivalók.

— **Fűtő-anyagok.** A tüzelő anyagok fűtési erejükre nézve lényegesen eltérnek egymástól. Tudjuk, hogy az egyik fa-nem több meleget ad mint a másik, a kőszén pedig többet mint a fa stb. A viszony a különféle fánemekre nézve a következő számokban tüntethető fel. (Mennél nagyobb a szám, annál jobb a fűtőanyag.) Ha a fehér gyertyánfa fűtési erejét 1000-nek vesszük alapul, akkor a jávorfái 1011, a bükkfái 966, a tölgy- vagy cserfái 960, a kőrisfái 886, a nyírfái 855, az erdei fenyőé 697, a jegenye fenyőé 690, az égerfái 600, a nyírfái 570, végre a fűzfái 503. A legtöbbet érő tehát a jávorfa, legkevesebbet ér a uyarfa, illetőleg a fűzfa. A fát a kőszénhez viszonyítva, kitünik, hogy a gyertyánfa 3 és egyharmad köbméterének fűtési ereje egyenlő 10 métermáza porosz kőszén fűtési erejével: e viszony tehát legjobban igazolja a kőszénrel való fűtés előnyét takarékosági szempontból is. Az egyes kőszénfajok fűtési ereje természetesen szintén különböző, függ a szén jóságától. Az angol kőszén pl. 16 százalékkal nagyobb fűtés képességgel bír, mint a porosz kőszén. A mi barnaszeneink a porosz kőszénhez viszonyítva az említett számnál jóval kisebb fűtési erőértéket adnak. A legjobb harnaszénből 4 köbméter egyenlő 3 és egyharmad köbméter bükkfa, vagyis 1 és egy fél köbméter porosz kőszén fűtési erejével. Ezeket tekintetbe véve, tájékozhatjuk magunkat, midőn fűtőanyagot vagyunk beszerzendők. Megjegyezzük még, hogy a koksza a legjobb fűtőanyagok sorába veendő.

— **A gyümölcsfák bemeszelése helyett** a oozeni gazdasági kertben Frank tanár anyalugot használ arra a célra, hogy a fák héját tisztán és épen tartsa meg s az azon ragadó élősdieket elpusztítsa. Ez anyalugót közvetlenül a szappan-földébe kaphatjuk; — a benne maradt szappan-részecskék rátapadnak a fára és e miatt oly maró hatású, hogy még a bogárpetét is elpusztítja. Különösen az olyan gyümölcsös kertekben látszik előnyösebbnek ez eljárás alkalmazása, melyek a ház közelében fekszenek, s melyekben ez oknál fogva a fák bemeszelése igen alkalmatlan. Az olyan gyümölcsfákat, melyeket a bogarak gyakran el szoktak lepni, minden évben, más fákat csak minden 2-3 évben kell a luggal bemázolni; egybiránt a bemeszelés tekintetében is szabály gyanánt követhetünk.

— **Korom-elzáró készülék.** A kémény tisztításakor sokszor megtörténik, hogy a lekapart korom finoman elszórt részecskéi a csöveken áthatolva a szobába jutnak és bekormozzák a szobában levő tárgyakat. Ennek megakadályozására alkalmazható a Dreezen-féle korom-elzáró készülék, mely a mellett még igen célszerű ventiláló regulátor is, mert segítségével a léghuzam alkalmas módon szabályozható. Tölő fedővel ellátott öntött vaskorong, mit a kéménybe falaznak és belé helyezik el a kályhacső kéményébe érő részét. A készülék fedője emelő segítségével föl és le toható, vagyis a korong elzárható és kinyitható, de magáról el nem záródhatik, valamint ki sem nyíthat, úgy hogy a szénoxidmérgezés veszélye fönn nem foroghat. A kémény tisztításakor meghuzzák az emelővel a kapcsolatban levő zsinórt és a fedő légmentesen zárja el a korongot. Ha teljes léghuzammal kívánunk fűteni, akkor egészen kinyitjuk, ha pedig nem akkor a nyílás tetszése szerint szabályozható. Kéménytűznél is jó szolgálatot tesz, mert megszüntethetjük általa a léghuzamot és a tűz könnyen fojtható el. A kályhacső változásánál feleslegessé teszi a falrongálását is, mi némileg szintén előny.

— **A korom lerakodásának megakadályozása a kályhacsövekben.** Nincs kellemetlenebb a házban, mint midőn a kályhacsövek tisztítására kerül a sor. A korom lerakodást teljesen megakadályozni ez idő szerint lehetetlen, de némi hátráltatásra van igen egyszerű mód. Tessék a frissen hámozott burgonya héját a helyett, hogy szemétre hánynók, az égő tűzbe dobni és azután az ajtót és a nyílásokat jól elzárni. A héjak égésekor képződő gőzök föloldják a kályhacsövekben lerakodott kormot és a kéményen keresztül a füsttel együtt a szabadba viszik. Megjegyezzük, hogy ez az egyszerű eljárás kísérleti alapon nyugszik és lehet, hogy talán egyik vagy másik olvasó előtt nem is ismeretlen.

— **Trágya a rózsáknak.** Cserépes rózsáknak legjobb trágya a korom; de ezt csak kis mennyiségben és akkor is vízben oldva szabad használni. Egy kis maroknyi 10-12 liter vízbe teljesen elegendő. Legjobb a kormot egy ócska kendőbe téve, lehetőleg eső vagy folyó vízben 24 óráig áztatni. Ezen vízzel aztán más növényeket is lehet öntözni. Egyuttal kitünő hatású ez a cserépbeli fergek és rovarok elpusztítására. Kiltettett rózsákra is használható, hanem csak mérséklettel.

Országos vásárunk.

A környékünkön fellépett kolera-járvány miatt elhalasztott országos vásárunk tegnap, szombaton vette kezdetét, a minek lefolyásáról csak jövő számunkban fogunk referálni. Most csak azt említhetjük fel, hogy — a mint a látszat mutatja — országos vásárunk nem mondható sikerültnek. Szarvasmarha sok hajtattott a vásárra, azonban az árak oly silányak, hogy említésre alig méltó.

Nyílt tér.*

Bucusu.

Mindazon jó ismerőseim és barátainknak, kitől személyesen bucsut nem vehettem, ezúton mondom szívélyes Isten hozzádot.

Tisztelettel
Bodry Mihály.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. c. földbirtokos közönségnek tudomására hozni, hogy dr. Szivesy László szegedi ügyvéd urat Szeged vidékére állandó intézeti képviselőnké kineveztük, minél fogva felhívjuk mindazokat, kik intézetünk köztudomású előnyös és olcsó törlesztési kölcsönöit igénybe venni szándékoznak, hogy ebbeli kívánságukat hozzánk, nevezett képviselőnk útján, ki esetleg a szegedi telekkönyvi hatóság területén kívül eső ingatlanokra adandó kölcsönök iránti kérelmek ellátására is fel van általunk jogosítva, terjeszszék be.

Egyuttal figyelmeztetjük a t. c. földbirtokos közönséget az intézetünk által nyújtott kölcsön átváltoztatások (conversiók) kiváló előnyösségére és megjegyezzük, hogy a tőlünk nyerendő kölcsönök tekintetében nevezett intézeti képviselőnk irodai óráiban díjmentes felvilágosításokkal szívesen szolgál.

Budapesten, 1886. augusztus havában.

A kisbirtokosok országos földhitelintézete.

Brünni kelméket

elegans őszi és téli öltözetekre.

3-10 métert kitevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfi öltözetre elégséges. 4 frt 80 kros igen finom, 7 frt 75 kros legfinomabb, 10 frt 50 kros legeslegfinomabbat

valódi gyapjuszövetből

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2-50 egész 5 frt. — Loden frt 2-25 egész 3 frt. Női posztók méterje 1-25 krtól 2-50 krig, megküld bárkinék is postautánvét mellett:

Feintuch-Fabriks-Niederlage

SIEGEL-IMHOF

BRÜNN.

Nyilatkozat. A fentebbi cég szövetei szilárd és izlésteljes kivitel, valamint kiváltképpen tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyszerűsmind aziránt is kezességet nyújt, miszerint csakis a legjobb áru s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kívánatra fentebbi raktár min-tákkal ingyen és bérmentve szolgál.